

GEZ
(REJ)

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

K O Ł O B R Z E G

1. Nazwa

**BUDYNEK DAWNEJ AKADEMII RYCERSKIEJ
OB. SALA SPORTOWA**

2. Czas powstania

1655 r.
(*renesans*)

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok ogólny bryły od południowego zachodu

Widok ogólny bryły od południowego wschodu

Elewacja boczna (północna)

Widok ogólny bryły z lotu ptaka od północnego wschodu

4. Adres (ulica, nr posesji)

Kołobrzeg
ul. Wąska 1
p-ta 78-100
nr dz. 261, obr. 12

5. Przynależność administracyjna

województwo **zachodniopomorskie**

powiat **kołobrzeski**

gmina **Miasto Kołobrzeg**

6. Formy ochrony

rejestr zabytków:

A-1066* (dawny numer 374)
decyzja z dn. **09.04.1964 r.**

** przepisany do księgi rejestru woj. zachodniopomorskiego pod nr A-1066 zawiadomieniem ZWKZ z dn. 02.04.2012 r. jako:
budynek dawnej Akademii Rycerskiej
(po obrysie murów obwodowych)*

Inne:

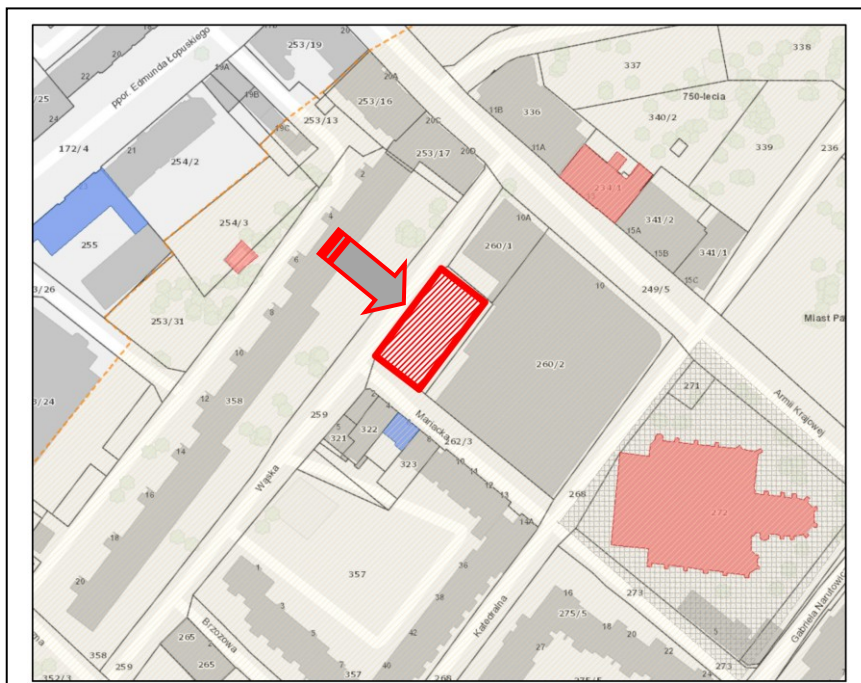
Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków
na podstawie Zarządzenia Nr 87/14
Prezydenta Miasta Kołobrzeg, z dn. 21.10.2014 r.
(aktualizacja: zarządzenie nr 101/22,
z dn. 26.08.2022 r.)

8. Historia, opis i wartości

Akademia Rycerska została założona w 1655 r. przez wielkiego elektora Fryderyka Wilhelma z przeznaczeniem dla synów miejscowej arystokracji, kształcących się w sztuce wojennej. Program nauczania obejmował m.in. musztrę, jazdę konną, szermierkę, matematykę, budowę fortec. Była to pierwsza szkoła wojskowa w państwie brandenbursko-pruskim i jedna z pierwszych w Europie. W l. 1703-1716 przekształcona na szkołę kadetów. Po likwidacji budynek nadal wykorzystywano do celów wojskowych, m.in. jako arsenał. Zniszczona w 1945 r., z całkowicie wypalonym wnętrzem (zostały tylko mury kapitalne). Odbudowana w l. 60. XX w., obecnie mieści salę sportową.

Budowla na planie prostokąta jest wymurowana z cegły, jednopiętrowa, przekryta niskim dachem czterospadowym (współczesnym). Zwartą bryłę o klasycznych proporcjach wieńczy gzyms koronujący, wsparty na kroksztynach. Elewacje kompozycyjnie ujednolicone, w całości boniowane, o symetrycznych podziałach, jedenasto- i pięcioosiowe. Kondygnacje wydziela gzyms opaskowy, obiegający bryłę na wysokości podstawy prostokątnych okien pierwszego piętra. Oryginalny układ wnętrza i wyposażenie niezachowane.

Obiekt o zachowanych cechach stylu renesansowego, wyróżnia się w zabudowie śródmiejskiej wybitnymi wartościami artystycznymi i historycznymi.

Kołobrzeg, ul. Wąska 1 – Akademia Rycerska: <https://mapy.gis.kolobrzeg.pl>

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Ogólny stan zachowania – dobry; obiekt pod stałą opieką właścicielską; lico murów oczyszczone, jednakże miejscami widoczne zabrudzenia.

Wnioski i zalecenia konserwatorskie:

- wszelkie prace konserwatorskie winny być uzgadniane z MKZ w Kołobrzegu.

Obowiązuje ochrona prawna w zakresie pełnego zachowania:

/ukształtowania bryły/ konstrukcji i materiału budowlanego/ ukształtowania elewacji w tym rozmieszczenia i formy otworów/ bezpośredniego otoczenia obiektu zabytkowego

Widok z l. 50. XX w. Źródło: twierdzakolobrzeg.pl

Oprac.: K. Wójcik, K. Tymbarski

10. Wykonanie karty

(autor, data i podpis)

Biuro Dokumentacji Zabytków

w Szczecinie

Maria Witek

10.2024

faksymile podpisu

11. Zatwierdzenie karty

(podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków